

Köyümüze Kar Yağdığında

— safdeha · 05 Ekim 2017

Altmışlı yıllardı. Eve hapsolmuş, pencereden karın yağışını seyrediyordum. Yaşım belki beş belki de altıydı. Yoğun yağın kar yüzünden çok ileriye göremiyordum. Avluda çoktan küçük dağcık oluşmuş, yürümek için bir yol açılmıştı. Evin aşağısında tandır vardı ve her gün yanardı. tandırın az ilerisinde ineklerin, öküzlerin, mandaların olduğu bir ahırımız vardı. Her sabah istisnasız süt sağılır, tandırda kaynatılır ve bir kısmı yoğurt, kaymak bir kısımda biz içelim diye ayrılırdı. Tandırın köründe ekmek ve yemek pişirilir, son aşamada ısınmak için battaniyelerle etrafında otururduk.

Ertesi gün kar durmuş, çantalar elimizde okula gitmek için yola çıkmıştık. Kar nerdeyse, bel hizamıza kadar geliyor, bata çık güçlkle ilerliyorduk. Bende iki üç yaş büyük ablam ve ben bunu birlikte başarmak zorundaydık. Elimizden tutup okula götüren ne annemiz ne de başka büyüğümüz olmazdı. Evden okul nerdeyse beş yüz metre uzaklıktaydı. Okulda tek sınıf vardı. Birle beş arası okuyan bütün öğrenciler o sınıfta bulunur, sınıfın bir köşesinde soba yanardı. Öğretmen her sınıfın derslerini ayrı ayrı kontrol eder, diğer öğrenciler de sıranın kendilerine gelmesini beklerdi. Ne öğrenebildiysek işte... Öğretmen bu şartlarda herkesi geçirirdi.

Okul yolu üzerinde köyün ortak kullandığı bir çeşme vardı. Yaz kış demeden köyün kadınları bu çeşmeye testileri ile gelir sırayla sularını doldurduktan sonra evlerinin yolunu tutardı. O çocuk ve öğrencilik yaşlarımda, o çeşmeden su doldurmaya gelirdim. Taşırdım testi ama ne zorluydu benim için. O çeşmenin etrafında, yavuklusunu görmeyi uman erkekler de gizli gizli seyredilerdi çeşmeyi. Fırsat bulurlarsa gözden irak bir iki çift laf ederler, bir nebze hasret giderirlerdi. Aşıkların görüşmesi, konuşması ayıplanırdı, namus meselesi sayılırdı. Evlenecek erkek, başlık parası vermek zorunda olduğu için, başlık parasını veremediği için sevdiği kızı kaçırmaya riskide, kız babalarının en büyük problemydi.

Özellikle öğleden sonraları baykuşa benzer bir kuş, penceremizin önüne gelir bakışırdık. Hayvanları çok severdim. Ama köy olmasına rağmen evde kedimiz bile yoktu, avluda köpekte... Sadece tavuk ve horozlar, kümesinde büyür ve orada beslenirdi... Geceleri, kurtlar ve tilkiler gelme olasılığı çoktu. Bu yüzden her türlü önlem alınırdı. Halamın kocası, eniştem iyi bir avcıydı. Kendisi gibi avcılarla o kış günlerinde avlanmaya giderlerdi... Belki üç gün gelmezlerdi. Geldiğinde, tavşan, keklük gibi oldukça zengin çeşitlilikte av getirirdi. Eniştem'de tüm aileyi bir araya toplar, tavşan dolması, keklük mantısı gibi zengin yemekler hazırlanır, ayrı ayrı sofralarda yedirirdi. Bu yaşıma geldim hala bir kez yediğim tavşan dolmasının tadını unutmam hala...

Kışın en büyük güzelliği gurbete gitmiş büyüklerimiz köylerine dönerdi. Elbette çeşitli oyuncaklar, giysiler, çikolata gibi şeker türü şeyler gani gani gelirdi. Kışın bunları yedik zevkle... Tek problem, büyüklerimiz yanında oturamaz, otursak bile yerde diz çökerek, sessizce olmak şartıyla yanlarında durur,

anlattıklarını şaşırarak dinlerdik. Kendimizi çok şanslı hissederdik. Adam yerine konduğumuzu düşünürdük. Babam bizi kucağına alıp da asla sevmeydi. Hatta o yıllarda gelenekler çok önemliydi, mesela annem babamın ayaklarını yıkamak, ona su döküp abdest almasını sağlamak gibi özel yapması gereken işleri vardı. Babam, evin şeyhiydi, kralıydı.

Kışın yine en güzel paylaşımlarından birisi, köy düğünleriydi. Gurbetten herkes geldiği için, düğünler ya kışın yapılırdı ya da bayramlarda... Düğün üç gün sürerdi. Özel bir halayımız vardı, çok duyguluydu ve ağır ağır kollar sallanarak devam ederdi. İlk çay içilir, davul zurna çalınırdı. Sohbet ve kutlama ilk günün özelliğiydi. Damat takım elbise giyer, sağdııcı ile damda hapishane mahkumu gibi damın her tarafını yürüyerek turlardı. İkinci gün okulun bahçesinde traş olur, traştan sonra biz çocuklara bozuk para ve şeker atılırdı. Biz çocuklar için bulunmaz bir andı bu sahne. Ne kadar şeker ve para topladığımızı gururla paylaşırdık aramızda... Gelinin, düğünün üçüncü günü kırmızı kuşağı bağlanır ve atılan tabancaların arasında, tek sıra olmuş büyüklerin ortasından damatla birlikte yürüyerek, elinde aynasıyla geçer giderdi. Biz mermilerin kovanlarını toplardık. Kimse bize kurşun gelir mi ya da ölür müyüz diye tasalanmazdı, ölen de olmazdı. Biz çocuktuk ama, her anımızda özgürdük. Hele birde erkek çocuk oldun mu, aslan parçası gibi muamele görürdük. Ninem bile bana çocukken ağabey derdi bu yüzden. Her aile erkek çocuk bulana kadar devam ederdi çocuk sahibi olmaya... İllaki erkek çocuk olmalıydı, baba olmak için adeta!

Kar ancak, nisan ayında erimeye başlardı. buzların arasında ince sular akardı. o derecede de berraktı. o berraklığını, o akışı hala özlerim. onun tadını alamıyorum parayla su alsamda... ekmeğime sürdüğüm tereyağın tadı nerde! Kar erdiğinde, artık okulda bitmek üzere olurdu. büyüklerimiz gurbette, bizde annelerimizin peşinde tarlaya gübre taşır, nohut yolar, orakla ekin biçmeye çalışırdık... O tandırda pişmiş bulgur pilavı ile doğal yoğurttan yapılmış ayrıntı yerken, dünyanın en güzel yemeğini yer gibi hissederdim. Şimdi yediklerimin ne tadı var ne de tuzu... zevk alarak o eskiden yediklerim gibi yiyemiyorum. Ne o karlar yağıyor, ne o sular akıyor, ne o organik tarım yapılmıyor... artık çocuklarda bizim çocukluğumuz gibi özgür değil. Bir kafeste, adı zenginlikte olsa!

O kar yağsa da, şimdi pencereden seyretsem...

Saffet KURAMAZ